TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Bảo tàng – Thư viện Bà Rịa - Vũng Tàu: Hành trình đưa di sản văn hoá đến gần hơn với du khách

15:29 15/06/2025

Không chỉ lưu giữ ký ức, di sản văn hóa còn là nhịp cầu kết nối giữa quá khứ và hiện tại, giữa người dân và quê hương, giữa du khách và những câu chuyện lịch sử tưởng như đã lùi xa. Ở thành phố du lịch biển Vũng Tàu – hành trình ấy đang được tiếp nối sáng tạo và nhân văn qua nỗ lực không ngừng của Bảo tàng – Thư viện tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu.

Không gian di sản – nơi khởi nguồn của cảm xúc và tri thức

Tọa lạc ngay trung tâm Bãi Trước, số 4 Trần Phú – vị trí đắc địa trong lòng thành phố biển, Bảo tàng – Thư viện BR-VT không chỉ là địa chỉ văn hóa quen thuộc mà còn là điểm nhấn trong bản đồ du lịch của vùng đất này. Kiến trúc hiện đại hòa quyện cùng không gian trưng bày phong phú, nơi đây lưu giữ hơn 28.000 tư liệu, hiện vật quý giá về lịch sử, văn hóa, nghệ thuật, địa phương học.

Hình ảnh tại sự kiện trưng bày chuyên đề "Tục ăn trầu" (Ảnh: Thanh Huyền)

Mỗi khu trưng bày chuyên đề là một “dòng chảy ký ức”, dẫn dắt người xem qua từng giai đoạn lịch sử, từ thời kỳ khẩn hoang, hình thành vùng đất Bà Rịa – Vũng Tàu, đến những năm tháng chiến tranh oanh liệt, và hành trình hội nhập, phát triển mạnh mẽ hôm nay.

Đổi mới từ tư duy bảo tồn: Di sản là để sống cùng, không chỉ để gìn giữ. Từng được xem là không gian "cổ kính, tĩnh lặng", bảo tàng trong mắt nhiều người chỉ là nơi lưu trữ quá khứ. Nhưng tại Bảo tàng – Thư viện tỉnh BR-VT, quá khứ không ngủ yên. Di sản ở đây được đánh thức và "sống lại" bằng các công nghệ hiện đại, cách tiếp cận mới mẻ và tương tác sâu sắc với cộng đồng.

Sự kiện trưng bày chuyên đề "ký ức chiến tranh" (Ảnh: Thanh Huyền)

Việc số hóa hơn 800 hiện vật 3D và hơn 2.300 hiện vật, hình ảnh 2D không chỉ giúp lưu trữ an toàn những giá trị quý báu, mà còn tạo ra một trải nghiệm hoàn toàn khác biệt cho khách tham quan. Giờ đây, chỉ với một cú chạm tay, người xem có thể xoay chuyển hiện vật 360 độ, phóng to từng chi tiết tinh xảo, cảm nhận chất liệu và đường nét như thể đang chạm tay vào lịch sử.

Không dừng lại ở đó, 36 màn hình cảm ứng được bố trí khắp không gian trưng bày, tích hợp công nghệ thuyết minh tự động và âm nhạc nền, giúp thông tin trở nên sống động, gần gũi và dễ tiếp thu, đặc biệt là với giới trẻ – đối tượng từng “xa lạ” với bảo tàng truyền thống.

Các em học sinh tham quan, tìm hiểu tại Bảo tàng Thư viện tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu (Ảnh: Thanh Huyền)

Nguyễn Anh Minh, du khách đến từ Hà Nội, chia sẻ: “Lần đầu tiên trải nghiệm bảo tàng số, em thật sự bất ngờ vì mọi thứ rất hiện đại. Em có thể lựa chọn chủ đề mình thích, rồi di chuyển ngay đến khu vực đó. Mỗi hiện vật như kể một câu chuyện ngắn gọn, hấp dẫn mà vẫn đủ sâu sắc.”

Ký ức chiến tranh: Đưa du khách đi xa hơn khỏi lớp bụi thời gian, Bảo tàng – Thư viện BR-VT đã phối hợp với Hội Cổ vật An Giang và Bảo tàng Vũ khí cổ tổ chức trưng bày chuyên đề “Ký ức chiến tranh”. Đây không chỉ là một bộ sưu tập – mà là một lát cắt chân thực, cảm động của lịch sử dân tộc, là khi hiện vật cất lời. Với 97 hình ảnh, 219 hiện vật và tư liệu đặc sắc, chuyên đề tái hiện những năm tháng chiến đấu kiên cường và bi tráng của quân và dân Việt Nam. Từng viên đạn, chiếc mũ sắt, bức thư gửi vội... đều trở thành chứng nhân lặng thầm, kể lại những câu chuyện chưa từng phai trong tâm khảm mỗi người dân Việt Nam.

Em Trần Bình Hòa, học sinh thành phố Vũng Tàu, xúc động chia sẻ: “Em rất tự hào khi nhìn thấy những chiến tích mà ông cha mình để lại. Em ước mơ được vào trường sĩ quan để nối tiếp truyền thống anh hùng ấy.”

Em Hỷ Thiệu Ly, học sinh THCS Châu Thành, chia sẻ: “Khi nhìn thấy tận mắt những kỷ vật chiến tranh, em thấy lòng yêu nước thôi thúc mạnh mẽ hơn. Em muốn học giỏi hơn để sau này góp phần xây dựng đất nước.”

Trong 6 tháng đầu năm 2025, gần 95.000 lượt khách đã đến đây – một con số đáng ghi nhận cho một không gian văn hóa trong thời đại mà con người dễ bị cuốn vào công nghệ giải trí nhanh, tiện.

Trưng bày hiện vật nền văn hóa Óc Eo trên vùng đất Bà Rịa - Vũng Tàu và Long An tại Bảo tàng - Thư viện tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu (Ảnh: Thanh Huyền)

Tương lai của di sản: Kết nối – Sáng tạo – Lan tỏa

Không chỉ dừng lại ở những thành tựu đã có, Bảo tàng – Thư viện tỉnh BR-VT đang tiếp tục hành trình sáng tạo: Tích cực sưu tầm hiện vật mới, đổi mới phương thức trưng bày, tăng cường tương tác công nghệ, xây dựng các không gian trải nghiệm như “Lớp học xưa”, “Người lính thời chiến”, hay tổ chức các buổi diễn thuyết, tọa đàm với nhân chứng lịch sử...Tất cả nhằm lan tỏa tình yêu di sản, bồi đắp bản sắc văn hóa, và tạo nên những điểm nhớ – điểm chạm trong lòng du khách gần xa.

Ông Đặng Tiến Năm, Phó Giám đốc Bảo tàng – Thư viện tỉnh BR-VT, khẳng định: “Chúng tôi không chỉ giữ gìn mà còn kể lại di sản một cách hấp dẫn hơn, gần gũi hơn. Mỗi người dân, mỗi du khách đến đây đều có thể tìm thấy một mảnh ghép của chính mình trong dòng chảy văn hóa.”

Bảo tàng - Thư viện Bà Rịa - Vũng Tàu tổ chức Trưng bày chuyên đề "Văn hóa Óc Eo trên vùng đất Bà Rịa - Vũng Tàu và Long An" (Ảnh: Thanh Huyền)

Di sản không ngủ yên – Di sản đang sống

Bảo tồn di sản không còn là một công việc “kín cổng cao tường”. Ở BR-VT, di sản đang sống, đang chuyển mình, và đang lan tỏa. Giữa những bước chân náo nhiệt của thành phố biển, có một không gian lắng lại – nơi những câu chuyện xưa vẫn thổn thức trong tim người trẻ, người già, người đi xa và người trở về...

Đó là minh chứng rằng, khi được kết nối bằng trái tim và công nghệ, di sản không chỉ sống – mà còn sống mãnh liệt trong từng ánh mắt người xem.

Quốc Thịnh